

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Дієтологія та утримання дрібних домашніх тварин»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність **211 Ветеринарна медицина**

Освітня програма **«Ветеринарна медицина»**

Рік навчання **3** семестр **7**

Форма навчання **денна**

Кількість кредитів ЄКТС **4,0**

Мова викладання **українська**

Лектор курсу

Бойко Наталія Іванівна, к.вет.н., доцент кафедри терапії і клінічної діагностики

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Поляковський Василь Михайлович, к.вет.н., доцент кафедри ветеринарної гігієни ім. професора А.К. Скороходька

boyko_ni@nubip.edu.ua

pvam2014@gmail.com

Сторінка курсу в eLearn

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дієтологія – наука, що вивчає правила харчування. Вивчення цієї дисципліни передбачає опанування основ раціонального харчування тварин залежно від їх фізіологічних особливостей, віку, стану. Нехтування головних правил раціонального харчування, надмірне фізичне навантаження чи навпаки зменшення рухової активності тварин приводять до виникнення різноманітних захворювань. Головним **завданням** дієтичного харчування є підбір ефективної, збалансованої дієтотерапії, яке дозволить покращити загальний стан тварини в період інтенсивних навантажень, сприятиме попередженню захворювань травної та інших систем організму.

Гігієна тварин – наука, що вивчає умови утримання тварин. Вивчення дисципліни передбачає опанування основ з охорони та збереження здоров'я тварин; гігієнічних та ветеринарно-санітарних вимог до факторів зовнішнього середовища та приміщення для утримання тварин; розглядає вплив мікроклімату, якості кормів, води та ґрунту на здоров'я та продуктивність тварин. Головним **завданням** є гігієнічні вимоги та правила до умов утримання, догляду, годівлі, напування, розведення та використання собак, котів, птахів, гризунів, плазунів, які утримуються в домашніх умовах, питання гуманного відношення до домашніх тварин, основи етології і дресирування собак, догляд за шкірою та її похідними, контроль здоров'я тварин.

Метою навчальної дисципліни є розширення і поглиблення у студентів знань сучасного стану і перспектив розвитку ветеринарної дієтології та утримання дрібних домашніх тварин, наукового обґрунтування використання інноваційних методів обробки, гігієни і безпеки сировини, яка використовується для приготування кормів для тварин.

Забезпечення студентів теоретичними та практичними знаннями сучасної гігієни та санітарії для проведення комплексу ветеринарно-санітарних заходів, спрямованих на збереження здоров'я, підвищення продуктивності тварин, які утримуються в домашніх умовах та контроль за їх здоров'ям.

Відповідно до визначеної мети та формування відповідних компетенцій у студентів **завданнями дисципліни** є:

- ✓ надання теоретичних та практичних знань щодо принципів годівлі домашніх тварин;
- ✓ ознайомлення з основними правилами складання раціонів для домашніх котів і собак (здорових та хворих);
- ✓ надання теоретичних і практичних знань щодо вибору промислових кормів;
- ✓ надання теоретичних і практичних знань щодо вибору натуральних кормів;

- ✓ організація санітарно-гігієнічних заходів, спрямованих на створення оптимального мікроклімату для тварин;
- ✓ контроль та організація заходів щодо профілактики інфекційних, інвазійних та незаразних хвороб тварин;
- ✓ дотримання правил і режимів годівлі і напування тварин з урахуванням видових, вікових і їх продуктивних особливостей;
- ✓ планування і проведення комплексних ветеринарно-санітарних, еколого-гігієнічних заходів, спрямованих на оптимізацію екологічного середовища та відтворення пошкоджених сегментів його.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні *уміти*:

- ✓ вирішувати конкретні завдання з коригування дієтотерапії домашніх тварин різного віку (новонароджені, юніори, дорослі, старі), фізіологічного стану (вагітні, лактуючі), різного спрямування (службові, мисливські, кімнатно-декоративні) шляхом застосування кормів промислового виробництва і натуральних;
- ✓ досліджувати параметри мікроклімату та зовнішнього середовища в цілому, визначати показники санітарної якості води, кормів і давати їм гігієнічну оцінку, а також володіти прийомами догляду за домашніми тваринами та застосовувати набуті знання на практиці.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК):

- ✓ Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ✓ Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ✓ Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ✓ Знання та розуміння предметної галузі та професії.
- ✓ Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ✓ Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ✓ Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ✓ Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ✓ Здатність встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів
- ✓ Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.
- ✓ Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- ✓ Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- ✓ Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження.
- ✓ Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань.

програмні результати навчання (ПРН) ОП:

- ✓ Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
- ✓ Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин
- ✓ Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також

виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.

- ✓ Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
7 семестр				
Модуль 1 «Дієтологія дрібних домашніх тварин»				
Тема 1. Дієтична годівля дрібних домашніх тварин залежно від фізіологічних особливостей їх травної системи і фізіологічного стану	2//2/8	Студент повинен: Розуміти значення дисципліни у формуванні магістра ветеринарної медицини. Знати анатомо-фізіологічні особливості травної системи найбільш поширених порід котів і собак та анатомо-фізіологічні особливості травної системи гризунів і птахів, які проживають у квартирних умовах. Вміти розраховувати потребу домашніх тварин у протеїні, жирах, вуглеводах, клітковині, мінеральних речовинах і вітамінах та вирішувати конкретні завдання з коригування дієтотерапії дрібних домашніх тварин різного віку (новонароджені, юніори, дорослі, старі), фізіологічного стану (вагітні, лактуючі). Розуміти значення потреб обмінної енергії в раціоні домашніх тварин. Використовувати отримані знання при розрахунку пропорцій головних поживних речовин в раціоні дрібних домашніх тварин.	Виконання лабораторної роботи №1 Виконання самостійної роботи №1 (в т.ч. elearn)	20
Тема 2. Дієтична годівля дрібних домашніх тварин із використанням промислових кормів сучасних торгових марок	2/2/8	Студент повинен: Знати сучасний ринок промислових кормів. Вміти проводити підбір промислового корму та його кількості для тварини. Вміти вибирати натуральні корми, обробляти їх і призначати дозу і кратність згодовування. Розуміти переваги і недоліки годівлі тварин промисловими і натуральними кормами. Аналізувати якість промислових кормів залежно від вмісту вологи та поживності. Використовувати отримані знання при аналізі раціонів домашніх тварин, які утримуються на промислових чи натуральних кормах.	Виконання лабораторної роботи №2 Виконання самостійної роботи №2 (в т.ч. elearn)	20

<p>Тема 3. Дієтична годівля службових та спортивних порід домашніх тварин</p>	<p>2/2/8</p>	<p>Студент повинен: Знати потребу в енергетичному харчуванні службових та мисливських порід собак. Вміти організувати дієтичну годівлю службових, мисливських і кімнатно-декоративних порід собак, обираючи корми за вмістом протеїну, жирів, вуглеводів, мінералів і вітамінів. Використовувати отримані знання для вирішення конкретних завдань з коригування дієтотерапії домашніх тварин окремого спрямування (службових, мисливських і кімнатно-декоративних).</p>	<p>Виконання лабораторної роботи №3 Виконання самостійної роботи №3 (в т.ч. elearn)</p>	<p>20</p>
<p>Тема 4. Дієтична годівля дрібних домашніх тварин за найбільш поширених внутрішніх хвороб</p>	<p>2/1/6</p>	<p>Студент повинен: Знати потребу в енергетичному, протеїновому, ліпідному і вуглеводному живленні тварин за найбільш поширених внутрішніх хвороб. Вміти організувати дієтичну годівлю тварин із порушенням діяльності сечовивідної системи, за порушення діяльності серцево-судинної системи, порушення діяльності печінки і підшлункової залози та у тварин із ознаками кахексії та ожиріння. Використовувати отримані знання для організації дієтотерапії домашніх тварин за найбільш поширених внутрішніх хвороби тварин.</p>	<p>Виконання лабораторної роботи №4 Виконання самостійної роботи №4 (в т.ч. elearn)</p>	<p>10</p>
<p>Тестування з модуля 1</p>			<p>Тестування за темами модуля (в т.ч. elearn)</p>	<p>30</p>
<p>Всього за модуль 1 «Дієтологія дрібних домашніх тварин»</p>				<p>100</p>
<p>Модуль 2. Гігієна утримання дрібних домашніх тварин</p>				
<p>Тема 5. Утримання собак. Основи кінології. Дресура.</p>	<p>2/2/8</p>	<p>Студент повинен: Знати основні вимоги до утримання собак, гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи в кінології. Вміти досліджувати параметри мікроклімату при кімнатному, дворовому та груповому утриманні собак, гігієнічні вимоги до приміщень та їх внутрішнього обладнання, гігієну годівлі та утримання різних статевих</p>	<p>Виконання лабораторної роботи №5 Виконання самостійної роботи №5</p>	<p>20</p>

		вікових груп собак і давати їм гігієнічну оцінку, а також володіти прийомами догляду за різними статеві-віковими групами собак окремого спрямування (службового, мисливського та кімнатно-декоративного). Використовувати отримані знання для організації умов утримання службових, мисливських та кімнатно-декоративних порід собак, що відповідають санітарно-гігієнічним вимогам.	ої роботи № 5 (в т.ч. elearn)	
Тема 6. Утримання котів. Основи фелінології.	2/2/8	Студент повинен: Знати основні вимоги до утримання котів, гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи в фелінології. Вміти досліджувати параметри мікроклімату при кімнатному та груповому утриманні кішок, гігієнічні вимоги до приміщень та їх внутрішнього обладнання, гігієну годівлі та утримання різних статеві-вікових груп котів і давати їм гігієнічну оцінку, а також володіти прийомами догляду за різними статеві-віковими групами кішок. Використовувати отримані знання для організації умов утримання різних статеві-вікових груп котів, що відповідають санітарно-гігієнічним вимогам.	Виконання лабораторної роботи № 6 Виконання самостійної роботи № 6 (в т.ч. elearn)	20
Тема 7. Утримання птахів. Основи орнітології.	2/2/8	Студент повинен: Знати основні вимоги до утримання декоративної птиці, гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи в орнітології. Вміти досліджувати параметри мікроклімату при кімнатному та груповому утриманні декоративної птиці, організовувати прийоми догляду за утриманням різних статеві-вікових груп декоративної птиці. Використовувати отримані знання для організації умов утримання різних статеві-вікових груп декоративної птиці, що відповідають санітарно-гігієнічним вимогам.	Виконання лабораторної роботи № 7 Виконання самостійної роботи № 7 (в т.ч. elearn)	20
Тема 8. Утримання гризунів та плазунів.	2/1/6	Студент повинен: Знати основні вимоги до утримання гризунів та плазунів, гігієнічні та ветеринарно-санітарні заходи при утриманні гризунів та плазунів. Вміти досліджувати параметри мікроклімату при кімнатному та груповому утриманні гризунів та плазунів, організовувати прийоми догляду за утриманням різних статеві-вікових груп гризунів та плазунів.	Виконання лабораторної роботи № 8 Виконання самостійної роботи № 8	10

		Використовувати отримані знання для організації умов утримання різних статево-вікових груп гризунів та плазунів, що відповідають санітарно-гігієнічним вимогам.	(в т.ч. elearn)	
Тестування з модуля 2			Тестування за темами модуля (в т.ч. elearn)	30
Всього за модуль 2 «Гігієна утримання дрібних домашніх тварин				100
Навчальна робота за семестр $(M_1+M_2)/2*0,7$				≥42
ЕКЗАМЕН				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	<p>До основних принципів проведення занять належать:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. відкритість до нових ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; 2. усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; 3. різноманітні моделі роботи на заняттях, дають можливість здобувачам вищої освіти розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; 4. передбачено інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає змогу здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватися один з одним у будь-який зручний для них час, а здобувачам вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; 5. протягом навчання активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем лабораторних занять змістовних модулів та виступити з презентацією та інформуванням додатково; 6. роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний); 7. якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача під час відпрацювання з науково-педагогічним працівником за розкладом консультацій.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, презентаційні матеріали повинні мати коректні текстові

	посилання на використану літературу. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

- Гігієна та годівля собак. Навчальний посібник/Захаренко М.О., Засєкін Д.А., Поляковський В.М., Шевченко Л.В., Михальська В.М., Малюга Л.В., Кривенок М.Я., Панасенко Ю.О. Житомир. Видавництво «Євенок О.О». 2010. 165 с.
- Encyclopedia of Feline Clinical Nutrition /by Pibot, Pascale; Biourge, Vincent; Elliott, Denise. USA: Royal Canin, 2008.
- Encyclopedia of Canine Clinical Nutrition /by Pibot, Pascale; Biourge, Vincent; Elliott, Denise. USA: Royal Canin, 2008.
- Системи утримання тварин. Навчальний посібник/Захаренко М.О., Поляковський В.М., Шевченко Л.В., Михальська В.М., Малюга Л.В., Засєкін Д.А., Соломон В.В. Київ. Видавництво «Центр учбової літератури». 2016. 424 с.
- Утримання та догляд собак / Захаренко М.О., Шевченко Л.В., Поляковський В.М., Михальська В.М., Малюга Л.В., Соломон В.В. Київ. ТОВ «Центр поліграфії» КОМПРИНТ». 2016. 457 с.

Допоміжна

- Спеціальна гігієна тварин. Навчальний посібник/ Поляковський В.М., Чепіль Л.В. Київ. ТОВ «Центр поліграфії» КОМПРИНТ». 2017. 568 с.

Інформаційні ресурси

- <https://wsava.org/wp-content/uploads/2020/01/Quick-Tips-on-Implementing-the-WSAVA-Nutrition-Guidelines.pdf>
- <https://europeanpetfood.org/self-regulation/nutritional-guidelines/>
- <https://europeanpetfood.org/wp-content/uploads/2022/03/Updated-Nutritional-Guidelines.pdf>
- https://europeanpetfood.org/wp-content/uploads/2022/03/Rabbit_Guidelines31-5-2013.pdf
- <https://www.waltham.com/resources/puppy-growth-charts>
- <http://www.eclinpath.com/atlas/urinalysis/urine-crystals/nggallery/page/3>
- <http://webmvc.com/dog/korm/kormsyki.php>

8. <http://webmvc.com/dog/korm/olddog.php>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=1RAKv26C8JA>
10. <https://www.youtube.com/watch?v=cq51Dejrp0w>